NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
PHILIPPE LÉGER
prednesené 8. decembra 2005 [1]

1. Je majiteľ európskeho patentu oprávnený na základe článku 6 bodu 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach [2] podať žalobu pre porušenie patentu proti viacerým spoločnostiam usadeným v rôznych zmluvných štátoch, ktoré patria do tej istej skupiny, na jednom a tom istom súde, teda na súde, v ktorého obvode je usadená niektorá zo spoločností?

2. Taká je v podstate otázka, ktorú kladie Hoge Raad der Nederlanden (Holandsko) v spore, v ktorom proti sebe stoja na jednej strane dvaja jednotlivci s bydliskom v Spojených štátoch, majitelia európskeho patentu na metódu lekárskej analýzy a na príslušné vybavenie, a na druhej strane deväť spoločností farmaceutickej skupiny Roche, usadených v Holandsku, v ďalších európskych krajinách, ako aj v Spojených štátoch, a to následne po tom, ako tieto spoločnosti mali uviesť na trh určité tovary porušujúce práva majiteľov uvedeného patentu.

3. Na Súdny dvor sa už pred niekoľkými rokmi obrátil s podobnou otázkou Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Veľká Británia) v nadväznosti na vzájomné žaloby (o upustenie od porušovania patentu, potom o neporušovaní práv z patentu a o neplatnosť predmetného patentu), podané najprv na holandských a neskôr britských súdoch medzi spoločnosťou podľa amerického práva — majiteľom európskeho patentu na zdravotnícky materiál na jednej strane a viacerými spoločnosťami usadenými v Holandsku, Spojenom kráľovstve a Spojených štátoch na druhej strane. [3] Súdny dvor sa však v tejto otázke napokon nevyjadril vzhľadom na výmaz veci z dôvodu urovnania sporu zmierom medzi účastníkmi konania. [4]

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32. Dohovor zmenený a doplnený Dohovorom z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 304, s. 1, a — zmenené znenie — s. 77), Dohovorom z 25. októbra 1982 o pristúpení Helénskej republiky (Ú. v. ES L 388, s. 1), Dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky (Ú. v. ES L 285, s. 1), ako aj Dohovorom z 29. novembra 1996 o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva (Ú. v. ES C 15, 1997, s. 1, ďalej len „Bruselský dohovor"). Konsolidované znenie tohto dohovoru, zmeneného a doplneného týmito štyrmi dohovormi o pristúpení, je uverejnené v Ú. v. ES C 27, 1998, s. 1.

3 — Ide o vec Boston Scientific a i., C-186/00.

4 — Uznesenie o výmaze z 9. novembra 2000.

4. Na druhej strane je na Súdnom dvore stále vedené konanie o prejudiciálnej otázke nemeckého súdu, ktorá, hoci citeľne odlišná, má s týmto konaním istú spojitosť.[5] Síce sa táto predchádzajúca otázka vzťahuje na vnútroštátny, a nie európsky patent, a vzhľadom na neexistenciu plurality žalovaných sa netýka podmienok uplatnenia článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru, ale len pôsobnosti ustanovení článku 16 bodu 4 tohto dohovoru o určovaní výlučnej právomoci vo veci zápisu a platnosti patentov, predsa len môže mať pre posúdenie predloženej prejudiciálnej otázky svoj význam. Často sa totiž stáva, že v rámci sporu o porušenie patentu sa namieta jeho neplatnosť (žalovaným v konaní o porušenie práv z patentu alebo žalobcom v tzv. konaní „o neporušovaní patentu"), takže je azda vhodné skúmať vzťah uvedeného článku 16 bodu 4 k ostatným ustanoveniam o súdnej právomoci Bruselského dohovoru, akými sú aj ustanovenia článku 6 bodu 1.

I — Právny rámec

A — *Bruselský dohovor*

5. Účelom Bruselského dohovoru prijatého v roku 1968 na podklade článku 220 zmluvy EHS (zmenený na článok 220 Zmluvy ES, teraz článok 293 ES) je podľa jeho preambuly „posilniť v rámci Spoločenstva právnu ochranu osôb, ktoré sa v ňom usadili" [*neoficiálny preklad*].

6. Ide o „dvojaký" dohovor v tom zmysle, že obsahuje nielen ustanovenia o uznávaní a výkone rozhodnutí, ale aj ustanovenia o priamej právomoci uplatniteľné v pôvodnom zmluvnom štáte, t. j. od vynesenia súdneho rozhodnutia, ktoré by mohlo byť predmetom uznania a výkonu v inom zmluvnom štáte.

7. Čo sa týka ustanovení o priamej právomoci, tie sa odvíjajú od zásady zakotvenej v článku 2 prvom odseku Bruselského dohovoru, podľa ktorého „ak nie je v tomto dohovore uvedené inak, osoby s bydliskom na území zmluvného štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto štátu" [*neoficiálny preklad*]. Ak teda má žalovaný bydlisko v zmluvnom štáte, právomoc v zásade majú súdy tohto štátu.

8. V súlade s týmto prístupom dodáva článok 3 prvý odsek uvedeného dohovoru, že „osoby s bydliskom na území zmluvného

5 — Mám na mysli vec GAT (C-4/03, z 13. júla 2006, Zb. s. I-6509), ku ktorej 16. septembra 2004 predniesol svoje návrhy generálny advokát Geelhoed.

štátu možno žalovať na súdoch iného zmluvného štátu len na základe princípov upravených v oddieloch 2 až 6... hlavy [II]" [*neoficiálny preklad*] [6]. Tieto ustanovenia sú rôznej povahy.

9. Niektoré z nich majú voliteľný charakter. Žalobcovi umožňujú vybrať si, či žalobu podá na súde iného zmluvného štátu alebo na súde príslušnom podľa bydliska žalovaného.

10. Tak je tomu najmä pri ustanovení o osobitnej súdnej právomoci uvedenom v článku 5 bode 3 toho istého dohovoru, ktorý stanovuje, že vo veciach v oblasti nároku na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu možno žalovaného žalovať na súde podľa „miesta, kde došlo k skutočnosti, ktorá zakladá právo na náhradu škody" [*neoficiálny preklad*].

11. Je tomu tak najmä v prípade ustanovenia o osobitnej právomoci zakotveného v článku 6 bode 1 Bruselského dohovoru, podľa ktorého „tú istú osobu [ktorá má bydlisko na území členského štátu a ktorá by v súlade s článkom 2 mala byť v zásade žalovaná na súde tohto štátu] možno tiež žalovať, ak ide o jedného z viacerých žalovaných, na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných" [*neoficiálny preklad*].

12. Ďalšie ustanovenia Bruselského dohovoru o súdnej právomoci ukladajú predloženie veci súdu určitého zmluvného štátu s tým, že zároveň vylučujú jej predloženie súdu ktoréhokoľvek iného zmluvného štátu. Medzi ustanoveniami o tzv. výlučnej právomoci je aj článok 16 bod 4 tohto dohovoru. V zmysle tohto článku „výlučnú právomoc bez ohľadu na bydlisko majú v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti patentov, ochranných známok, priemyselných vzorov alebo iných práv, ktoré vznikajú uložením alebo registráciou, súdy zmluvného štátu, v ktorom sa žiadosť o uloženie alebo registráciu podala, v ktorom sa uloženie alebo registrácia vykonala alebo podľa medzinárodného dohovoru považujú za vykonané" [*neoficiálny preklad*].

13. Po vstupe do platnosti dohovoru o udeľovaní európskych patentov podpísaného v Mníchove 5. októbra 1973 [7] bol článok 16 bod 4 Bruselského dohovoru doplnený o druhý odsek, podľa ktorého „bez toho, aby bola dotknutá právomoc Európskeho patentového úradu podľa [Mníchovského] dohovoru, majú súdy každého zmluvného štátu bez ohľadu na bydlisko výlučnú právomoc v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti európskeho patentu udeleného pre tento štát..." [*neoficiálny preklad*] [8].

6 — Naproti tomu článok 4 prvý pododsek Bruselského dohovoru stanovuje, že „ak žalovaný nemá bydlisko na území niektorého zmluvného štátu, určuje sa právomoc súdu každého zmluvného štátu podľa jeho vlastných právnych predpisov s výhradou uplatnenia článku 16" [*neoficiálny preklad*].

7 — Týmto dohovorom sa budem zaoberať neskôr (ďalej len „Mníchovský dohovor").

8 — Tieto ustanovenia boli do Bruselského dohovoru vložené článkom Vd protokolu pripojeného k Bruselskému dohovoru z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

14. Vzhľadom na kogentný charakter ustanovení o súdnej právomoci nachádzajúcich sa v článku 16 Bruselského dohovoru vyžaduje článok 19 tohto dohovoru, aby „súd zmluvného štátu, na ktorom bolo začaté konanie vo veci samej, pre ktorú má na základe článku 16 výlučnú právomoc súd iného zmluvného štátu, sa *ex offo* vyhlási[l] za súd, ktorý v danej veci nemá právomoc" [*neoficiálny preklad*].

15. V nadväznosti na všetky tieto ustanovenia o súdnej právomoci zakotvené v uvedenom dohovore zakotvuje tento článok 19 procesné mechanizmy na ich realizáciu. Tieto mechanizmy sú v súvislosti s prekážkou začatej veci a spojením vecí určené na predchádzanie rozporom medzi rozhodnutiami súdov jednotlivých zmluvných štátov.

16. V tomto smere článok 21 Bruselského dohovoru, ktorý prekážku začatého konania upravuje, stanovuje, že keď sú na súdoch rôznych zmluvných štátov podané žaloby majúce rovnaký právny a skutkový základ a predmet a týkajú sa tých istých účastníkov konania, je súd, na ktorý bol návrh na začatie konania podaný neskôr, povinný prerušiť konanie až do doby, kým sa nepreukáže právomoc súdu, na ktorý bol návrh na začatie konania podaný skôr, a následne, ak je tomu tak, konania sa v prospech tohto súdu vzdať.

17. Pokiaľ ide o spojenie vecí, článok 22 prvý a druhý odsek uvedeného dohovoru stanovujú, že ak sú súvisiace žaloby podané na súdoch v rôznych zmluvných štátoch a o týchto konaniach sa rozhoduje v prvom stupni, môže súd, na ktorý bola žaloba podaná neskôr, konanie prerušiť alebo sa na návrh účastníka konania vyhlásiť za súd, ktorý nemá vo veci právomoc, za podmienky, že podľa jeho právnych predpisov je možné súvisiace veci spojiť a že súd, na ktorý bola žaloba podaná skôr, má právomoc rozhodovať o oboch týchto žalobách. Tretí odsek tohto ustanovenia spresňuje, že „na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné prejednať a rozhodnúť ich spoločne, a tak sa vyhnúť riziku nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach" [*neoficiálny preklad*].

18. V kontexte všetkých týchto ustanovení o súdnej právomoci alebo výkone tejto právomoci sa v rámci hlavy III Bruselského dohovoru zaviedol zjednodušený mechanizmus uznávania a výkonu súdnych rozhodnutí. Tento mechanizmus, ktorý sa uplatňuje na rozhodnutia vydané súdmi v jednom zmluvnom štáte pri ich uznávaní a výkone v inom zmluvnom štáte, sa vyznačuje najmä obmedzením dôvodov, na základe ktorých možno uznanie odmietnuť a ktoré sú v tomto dohovore vypočítané taxatívne. Medzi týmito dôvodmi je aj dôvod uvedený v článku 27 bode 3 pre prípad, ak je vydané rozhodnutie v štáte pôvodu „nezlučiteľné s rozhodnutím vydaným v spore medzi rovnakými účastníkmi v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie" [*neoficiálny preklad*], ako aj dôvod uvedený v článku 28 ods. 1 pre prípad, že by súd

pôvodného štátu porušil ustanovenia článku 16 o výlučnej právomoci.

19. Napokon článok 57 bod 1 hlavy VII Bruselského dohovoru týkajúcej sa vzťahov tohto dohovoru k iným medzinárodným dohovorom stanovuje, že „týmto dohovorom nie sú dotknuté dohovory, ku ktorým pristúpili alebo pristúpia zmluvné štáty a ktoré upravujú súdnu právomoc, uznávanie a výkon rozhodnutí v osobitných oblastiach" [*neoficiálny preklad*].

B — *Mníchovský dohovor*

20. Mníchovský dohovor nadobudol platnosť 7. októbra 1977. K dnešnému dňu k nemu pristúpilo 31 štátov vrátane všetkých štátov, ktoré boli k rozhodnému dňu pre spor vo veci samej viazané Bruselským dohovorom.[9] Spoločenstvo síce k nemu nepristúpilo, je však otázkou, či tak neurobí v rámci návrhu na zavedenie patentu Spoločenstva.

21. Ako sa uvádza v článku 1 dohovoru, týmto dohovorom sa vytvorilo „... právo na udeľovanie patentov na vynálezy spoločné pre všetky zmluvné štáty" a na tento účel sa založil Európsky patentový úrad (ďalej len „EPÚ"), ktorého úlohou je centralizovaným spôsobom udeľovať tzv. „európske" patenty, ktorých územný dosah však závisí od vôle prihlasovateľa[10].

22. Spoločné ustanovenia o udeľovaní patentov majú tak hmotnoprávnu povahu (najmä pokiaľ ide o vymedzenie patentovateľných vynálezov), ako aj procesnoprávnu povahu, pretože upravujú konanie o udelenie týchto patentov zo strany EPÚ, ako aj prípadné konanie, ktoré možno neskôr podaním námietok proti takémuto udeleniu začať pred inými orgánmi tej istej organizácie. Takýto opravný prostriedok, ktorý možno podať len v určitej lehote po udelení predmetného patentu a ktorý možno podložiť len určitými, v Mníchovskom dohovore taxatívne uvedenými dôvodmi, môže viesť k zrušeniu tohto patentu alebo k jeho zachovaniu s prihliadnutím na zmeny, ktoré majiteľ

9 — K dnešnému dňu pristúpili k Mníchovskému dohovoru tieto štáty: Belgické kráľovstvo, Francúzska republika, Luxemburské veľkovojvodstvo, Holandské kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Švajčiarska konfederácia, Švédske kráľovstvo, Talianska republika, Rakúska republika, Lichtenštajnské kniežatstvo, Helénska republika, Španielske kráľovstvo, Dánske kráľovstvo, Monacké kniežatstvo, Portugalská republika, Írsko, Fínska republika, Cyperská republika, Turecká republika, Bulharská republika, Estónska republika, Slovenská republika, Česká republika, Slovinská republika, Maďarská republika, Rumunská republika, Poľská republika, Islandská republika, Litovská republika a Lotyšská republika.

10 — Článok 3 Mníchovského dohovoru hovorí, že „udelenie európskeho patentu je možné požadovať pre jeden alebo viacero zmluvných štátov".

patentu vykonal v priebehu námietkového konania. [11]

23. Mimo týchto spoločných ustanovení sa na európsky patent naďalej vzťahuje vnútroštátna právna úprava každého zo zmluvných štátov, pre ktorý bol udelený. Okamihom udelenia sa totiž tento európsky patent rozštiepi na „zväzok národných patentov" [12].

24. V tejto súvislosti podľa článku 2 ods. 2 Mníchovského dohovoru „európsky patent má v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol udelený, rovnaký účinok a podlieha rovnakým predpisom ako v tomto štáte udelený národný patent, pokiaľ tento dohovor nestanoví inak".

25. V tom istom zmysle článok 64 ods. 1 tohto dohovoru stanovuje, že „... európsky patent poskytuje svojmu majiteľovi odo dňa zverejnenia oznámenia o jeho udelení v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol udelený, rovnaké práva, aké by mu poskytoval národný patent udelený v tomto štáte". Odsek 3 toho istého článku dodáva, že „porušenie európskeho patentu sa prerokúva podľa vnútroštátneho práva" [13].

26. Európsky patent, ktorý je takto postavený na rovnakú úroveň ako národný patent, tak nielenže podlieha právnym predpisom, ktoré sa uplatňujú na národný patent, čo sa týka jeho ochrany v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol tento európsky patent udelený, ale v zásade (s výnimkou námietok podaných na EPÚ) preň rovnako platí, že spory s ním súvisiace spadajú do právomoci vnútroštátnych súdov každého dotknutého zmluvného štátu.

11 — Článok 99 ods. 1 Mníchovského dohovoru stanovuje, že v lehote deviatich mesiacov odo dňa zverejnenia oznámenia o udelení európskeho patentu môže každý podať na EPÚ námietky proti udelenému európskemu patentu. V článku 105 ods. 1 tohto dohovoru sa uvádza, že ak boli podané námietky proti európskemu patentu, môže každý, kto preukáže, že proti nemu bolo začaté konanie vo veci porušenia tohto patentu, po uplynutí lehoty na podanie námietok pristúpiť do konania o námietkach, ak podá oznámenie o svojom pristúpení do konania do troch mesiacov odo dňa, keď bolo konanie o porušenie patentu začaté. V zmysle toho istého článku sa to vzťahuje aj na každého, kto preukáže, že ho majiteľ patentu vyzval, aby upustil od údajného porušovania patentu, a že začal proti tomuto majiteľovi súdne konanie vo veci určenia, že neporušuje jeho patent. Veľký sťažnostný senát EPÚ konkretizoval účel tohto mechanizmu vo svojom rozhodnutí z 11. mája 1994 vo veci Allied Colloids (G-1/94, Ú. v. EPÚ 1994, 787, bod 7) takto: „... by relying on the centralised procedure before the EPO in cases where infringement and revocation proceedings otherwise would have to be simultaneously pursued before national courts, an unnecessary duplication of work can be avoided, reducing also the risk of conflicting decisions on the validity of the same patent...".

12 — Tento výraz, obvykle používaný na označenie osobitnej povahy európskeho patentu, bol zavedený sťažnostnými orgánmi EPÚ. Pozri najmä rozhodnutie veľkého sťažnostného senátu EPÚ z 3. novembra 1992 vo veci Spanset (G-4/91, Ú. v. EPÚ 1993, 707, bod 1).

13 — V rozhodnutí z 11. decembra 1989 vo veci Mobil Oil III (G-2/88, Ú. v. EPÚ 1990, 93, bod 3.3, kurzívou zvýraznil generálny advokát) objasnil veľký sťažnostný senát EPÚ zmysel tohto ustanovenia nasledujúcimi slovami: „... [t]he rights confered on the proprietor of a European patent (Article 64(1) EPC) are the legal rights which the law of a designated Contracting State may confer upon the proprietor, for example, as regards *what acts of third parties constitute infringement* of the patent, and as regards *the remedies which are available in respect of any infringement*".

27. Táto zásada platí tak pre spory vo veci porušovania európskeho patentu, ako aj pre spory, v ktorých ide o platnosť tohto patentu [14] s tým, že v súlade s článkom 138 Mníchovského dohovoru môže súd zmluvného štátu zrušiť európsky patent len s účinkom na území tohto štátu bez toho, aby tým bol dotknutý patent v ostatných zmluvných štátoch, čo neplatí pri zrušení takéhoto patentu zo strany EPÚ, pretože pôsobnosť tohto rozhodnutia sa vzťahuje na územie všetkých zmluvných štátov, pre ktoré bol patent udelený.

28. V sporoch o porušenie európskeho patentu a v sporoch, v ktorých ide o jeho platnosť, môže vzniknúť otázka, aký je presný hmotnoprávny rozsah ochrany, ktorú je potrebné takémuto patentu poskytnúť, resp. aký je presne technický predmet titulu duševného vlastníctva, ktorý tento patent zosobňuje [15]. Spôsob, akým treba pristupovať k tejto otázke, je vymedzený v článku 69 Mníchovského dohovoru. Podľa odseku 1 tohto článku rozsah ochrany vyplývajúcej z európskeho patentu (alebo z európskej patentovej prihlášky) je určený obsahom patentových nárokov s tým, že na výklad patentových nárokov sa použije aj opis vynálezu a príslušné výkresy. [16] V snahe predísť rozporom v posudzovaní medzi príslušnými orgánmi početných zmluvných štátov bol k tomuto dohovoru pripojený protokol o výklade článku 69 [17].

14 — Tento aspekt zdôraznil veľký sťažnostný senát EPÚ v už citovanom rozhodnutí Spanset. Pre lepšie pochopenie citujem celý bod 1 tohto rozhodnutia (kurzívou zvýraznil generálny advokát):
„When a European patent is granted, it has the effect in each designated Contracting State of a national patent granted by that State (Articles 2 and 64(1) EPC). It thus becomes a *bundle of national patents* within the individual jurisdictions of the designated States. Any alleged infringement of a granted European patent is dealt with by national law (Article 64(3) EPC). *Infringement proceedings may be commenced by the patent proprietor in any Contracting State for which the patent was granted, at any time after grant of the patent.*
Part V of the EPC (Articles 99 to 105) sets out an ‚opposition procedure', under which any person may file an opposition to a granted European patent at the EPO within nine months of its grant, and may thereby contend in centralised opposition proceedings before an Opposition Division of the EPO that the patent should be revoked, on one or more stated grounds. The effect of revocation is set out in Article 68 EPC. *Opposition proceedings therefore constitute an exception to the general rule set out in paragraph 1 above that a granted European patent is no longer within the competence of the EPO but is a bundle of national patents within the competence of separate national jurisdictions*".

15 — Táto otázka umožňuje určiť dosah práv majiteľa európskeho patentu vo vzťahu k údajným porušiteľom. Umožňuje tiež zistiť, či možno predmetný patent vyhlásiť za neplatný z dôvodu, že ochrana vyplývajúca z daného patentu bola podľa článku 138 ods. 1 písm. d) Mníchovského dohovoru rozšírená.

16 — Vynález musí byť v európskej patentovej prihláške objasnený tak jasne a úplne, aby ho mohol odborník uskutočniť (článok 83 Mníchovského dohovoru). Patentové nároky vymedzujú predmet, na ktorý sa požaduje ochrana; musia byť jasné a stručné a podložené opisom (článok 84 tohto dohovoru). Nároky, opis a výkresy, ktoré sa musia priložiť k patentovej prihláške, sú zo strany EPÚ niekoľkokrát zverejňované (článok 78 ods. 1 a články 93 a 98 toho istého dohovoru).

17 — Tento protokol, ktorý nadobudol platnosť v roku 1978 (teda jeden rok po tom, ako nadobudol platnosť Mníchovský dohovor), obsahuje nasledujúce ustanovenia:
„Ustanovenie článku 69 by sa nemalo vykladať v tom zmysle, že rozsah ochrany vyplývajúci z európskeho patentu sa má chápať ako určený presne vymedzeným a doslovným významom znenia nárokov, opisov a nákresov, ktoré sú použité len na účel vyriešenia nejednoznačností v patentových nárokoch. Ustanovenie článku 69 by sa taktiež nemalo vykladať v tom zmysle, že nároky slúžia len ako návod a že skutočný rozsah ochrany vyplývajúci z európskeho patentu by sa mohol na základe posúdenia opisu a nákresov odborným referentom rozšíriť na to, čo mal majiteľ patentu v úmysle. Naopak, toto ustanovenie sa má vykladať ako určenie strednej pozície medzi týmito dvoma extrémami a má byť kombináciou spravodlivej ochrany pre majiteľa patentu a prijateľného stupňa istoty pre tretie osoby."

II — Skutkový stav a konanie vo veci samej

29. Frederick Primus a Milton Goldenberg, obaja s bydliskom v Spojených štátoch, sú spolumajiteľmi európskeho patentu, ktorý im bol udelený v roku 1992 pre desať zmluvných štátov, konkrétne Rakúsku republiku, Belgické kráľovstvo, Švajčiarsku konfederáciu, Spolkovú republiku Nemecko, Francúzsku republiku, Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, Lichtenštajnské kniežatstvo, Luxemburské veľkovojvodstvo, Holandské kráľovstvo a Švédske kráľovstvo.

30. Predmetom patentu je jednak imunometrická metóda vyšetrenia na zisťovanie prítomnosti karcinoembryonálnych antigénov (tzv. „CEA") vo vzorke séra alebo plazmy a jednak vybavenie používané na dávkovanie týchto antigénov nazývané „imunologická dávkovacia súprava" alebo „súprava CEA". Predmetný vynález má podľa všetkého značný význam pre depistáž a dokonca aj liečbu niektorých foriem rakoviny.

31. V roku 1997 podali majitelia tohto patentu, ako aj spoločnosť podľa amerického práva Immunomedics (ktorá je, ako sa zdá, držiteľom výlučnej licencie na tento patent)[18] na Rechtbank te 's-Gravenhage (prvostupňový súd v Haagu) návrh na začatie konania o nariadení predbežného opatrenia[19] proti spoločnosti Roche Nederland BV usadenej v Holandsku a ôsmim spoločnostiam skupiny Roche usadeným v Spojených štátoch, Belgicku, Nemecku, Francúzsku, Spojenom kráľovstve, Švajčiarsku, Rakúsku a Švédsku. V žalobe o upustenie od porušovania patentu týmto spoločnostiam vytkli, že porušili ich práva vyplývajúce pre nich z európskeho patentu, ktorého sú majiteľmi, tým, že na trh uvádzali súpravy CEA pod názvom Cobas Core CEA EIA.

32. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že týchto osem spoločností usadených mimo územia Holandska podalo námietku nedostatku právomoci súdu, na ktorý bol návrh podaný, a v merite veci popreli akékoľvek porušovanie práv z patentu a zároveň napadli platnosť predmetného európskeho patentu[20].

33. Na podporu námietky nedostatku právomoci tieto spoločnosti s poukazom na

18 — Pozri bod 3 stanoviska holandskej vlády, ako aj poznámku pod čiarou 1 stanoviska Komisie Európskych spoločenstiev.

19 — Táto žaloba spadá podľa všetkého do rámca skráteného konania zvaného „kort geding", ktoré možno začať bez toho, aby bolo nevyhnutné začínať konanie v merite veci. Charakteristické črty tohto konania a povaha niektorých opatrení, ktoré sa v ňom nariaďujú, posudzoval Súdny dvor v rozsudkoch zo 17. novembra 1998, Van Uden (C-391/95, Zb. s. I-7091, body 43 až 47), a z 27. apríla 1999, Mietz (C-99/96, Zb. s. I-2277, body 34 až 39 a 43). Pozri tiež moje návrhy vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Van Uden (body 19 až 21 a 108 až 120).

20 — Pozri s. 2 a 6 návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo francúzskom znení.

rozsudok Súdneho dvora z 27. septembra 1988, Kalfelis [21], uviedli, že riadny výkon spravodlivosti si v prejednávanej veci nevyžaduje spoločné prejednanie a rozhodnutie vo veci, aby sa zamedzilo vydaniu navzájom nezlučiteľných rozhodnutí. Podľa nich pre každú z dotknutých krajín existuje odlišný patent, a preto nezlučiteľnosť rozhodnutí nehrozí.

34. Rozsudkom z 1. októbra 1997 síce Rechtbank te 's-Gravenhage túto námietku nedostatku právomoci neuznal, žalobu však zároveň meritórne zamietol.

35. Tento súd konkrétne rozhodol, že na základe článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru má právomoc na rozhodovanie o žalobách podaných proti spoločnostiam usadeným v iných zmluvných štátoch než v Holandsku. Pokiaľ ide o žaloby proti spoločnostiam usadeným vo Švajčiarsku a v Spojených štátoch, dospel k záveru, že mal tiež právomoc o nich rozhodnúť, a to na základe článku 6 bodu 1 dohovoru zo 16. septembra 1988 o súdnej právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach [22], respektíve na základe vnútroštátnych právnych predpisov v súlade s článkom 4 prvým odsekom Bruselského dohovoru.

36. Čo sa týka článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru, Rechtbank te 's-Gravenhage odmietol tvrdenie žalovaných, že pre každú z dotknutých krajín existuje odlišný patent, pretože európsky patent sa má v súlade s článkom 69 Mníchovského dohovoru vykladať vo všetkých týchto krajinách rovnakým spôsobom, a preto je podľa neho vylúčené, že by v jednej krajine bolo porušenie patentu vyslovené, a v iných krajinách nie. Tento súd dodal, že všetky dotknuté spoločnosti patria do tej istej skupiny, takže v súlade s požiadavkou formulovanou v už citovanom rozsudku Kalfelis existuje medzi žalobami spojitosť. Nakoniec zdôraznil, že Súdny dvor v rozsudku zo 6. decembra 1994, Tatry [23], použil pri pojme „súvisiacich žalôb" v zmysle článku 22 tretieho odseku Bruselského dohovoru široký výklad tým, že doň zahrnul „všetky prípady, kedy existuje nebezpečenstvo odporujúcich si rozhodnutí, hoci tieto rozhodnutia možno vykonať samostatne a ich právne následky sa navzájom nevylučujú" [24]. Tak tomu má byť i v tejto veci, pretože žaloby sa síce týkajú údajného porušenia rôznych patentov, avšak s tým istým obsahom.

37. Žalobcovia podali proti tomuto rozsudku odvolanie a zároveň rozšírili žalobu v tom smere, aby sa žalovaným nariadilo predložiť určité informácie, stiahnutie všetkých sporných výrobkov od odberateľov, zničenie prípravkov na sklade i prípravkov

21 — 189/87, Zb. s. 5565.

22 — Ú. v. ES L 319, s. 9, ďalej len „Luganský dohovor". Predstavuje tzv. paralelný dohovor k Bruselskému dohovoru, keďže po obsahovej stránke je takmer totožný. Jeho článok 6 bod 1 tak presne zodpovedá článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru. Luganský dohovor zaväzuje všetky štáty, ktoré pristúpili k Bruselskému dohovoru, ako aj Islandskú republiku, Nórske kráľovstvo, Švajčiarsku konfederáciu a Poľskú republiku.

23 — C-406/92, Zb. s. I-5439.

24 — Tamže, bod 53.

stiahnutých z obehu, a aby sa zároveň týmto žalovaným uložilo nahradiť žalobcom spôsobenú škodu alebo im prenechať zisk vyplývajúci z porušenia ich patentu. [25]

38. Rozsudkom z 27. júna 2002 Gerechtshof te 's-Gravenhage rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil v časti týkajúcej sa námietky nedostatku právomoci a zrušil ho v meritórnej časti.

39. Konkrétne v merite veci tento odvolací súd zakázal žalovaným pod hrozbou pokuty porušovať európsky patent vo všetkých dotknutých krajinách, uložil im povinnosť poskytnúť žalobcom rôzne podklady na určenie rozsahu predmetných porušení (množstvá sporných výrobkov a totožnosť odberateľov) a uložil žalovaným nahradiť žalobcom škodu, ktorá sa mala vyčísliť neskôr.

40. Tento rozsudok bol vyhlásený za predbežne vykonateľný proti zloženiu záruky vo výške dvoch miliónov eur zo strany žalobcov. [26]

41. Žalované spoločnosti podali kasačný opravný prostriedok na Hoge Raad der Nederlanden. [27] Frederick Primus a Milton Goldenberg podali vzájomné odvolanie. [28]

III — Prejudiciálne otázky

42. S ohľadom na tvrdenia účastníkov konania, ktoré sa v zásade zhodujú s tvrdeniami predloženými už v konaní na prvom stupni, sa Hoge Raad der Nederlanden rozhodol prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Existuje medzi žalobami týkajúcimi sa porušenia patentu, ktoré podal majiteľ európskeho patentu proti žalovanému usadenému v štáte súdu, na ktorý bola podaná žaloba, na jednej strane a proti rozličným žalovaným usadeným v iných zmluvných štátoch, ako je štát súdu, na ktorý bola podaná žaloba, na druhej strane, vo vzťahu ku ktorým majiteľ patentu tvrdí, že porušujú tento patent v jednom alebo viacerých zmluvných štátoch, taká súvislosť, aká sa vyžaduje na použitie článku 6 *initio* a článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru?

25 — Pozri s. 2 a 3 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

26 — Pozri s. 3 a 4 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

27 — Pre ľahšie pochopenie situácie účastníkov konania v spore vo veci samej budem naďalej označovať žalované spoločnosti zo skupiny Roche pojmom „žalovaní", hoci v konaní o kasačnom opravnom prostriedku majú postavenie navrhovateľov.

28 — Rovnako budem naďalej označovať majiteľov predmetného patentu ako „žalobcov", hoci v konaní o vzájomnom odvolaní majú postavenie odporcov.

2. Ak odpoveď na prvú otázku nie je kladná alebo nie je bez ďalšieho kladná, za akých okolností existuje táto súvislosť a je v tomto kontexte dôležité napríklad,

— že žalovaní patria k jednej a tej istej skupine?

— že u žalovaných ide o konanie v zhode založené na spoločnej politike, a v prípade, ak je táto okolnosť dôležitá, má význam miesto, kde bola táto spoločná politika vypracovaná?

— že tvrdené porušenia, ktorých sa dopustili rozliční žalovaní, sú rovnaké alebo takmer rovnaké?"

le, že sa má uplatniť v spore o porušení európskeho patentu, v ktorom sú žalované viaceré spoločnosti usadené v rôznych zmluvných štátoch za skutky, ku ktorým malo dôjsť na území jedného alebo viacerých týchto štátov, predovšetkým za predpokladu, že tieto spoločnosti patriace k tej istej skupine konali rovnako alebo podobne v súlade so spoločnou politikou, ktorú vypracovala iba jedna z nich.

IV — Zmysel a dosah prejudiciálnych otázok

43. Týmito dvomi otázkami, ktorými je vhodné zaoberať sa spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru vykladať v tom zmysle, že sa má uplatniť v spore o porušení európskeho patentu, v ktorom sú žalované viaceré spoločnosti usadené v rôznych zmluvných štátoch za skutky, ku ktorým malo dôjsť na území jedného alebo viacerých týchto štátov, predovšetkým za predpokladu, že tieto spoločnosti patriace k tej istej skupine konali rovnako alebo podobne v súlade so spoločnou politikou, ktorú vypracovala iba jedna z nich.

44. Ako už zdôraznil vnútroštátny súd [29], jeho otázka sa vzťahuje na spoločnosti usadené vo viacerých zmluvných štátoch, ktoré pristúpili k Bruselskému dohovoru, s výnimkou spoločnosti usadenej v Holandsku (t. j. spoločnosti usadené v Belgicku, Nemecku, Francúzsku, Spojenom kráľovstve, Rakúsku a Švédsku), a nepriamo aj spoločnosti usadenej vo Švajčiarsku, zmluvného štátu Luganského dohovoru. Ako som už totiž vyššie spomínal, Luganský dohovor rozširuje uplatnenie takmer všetkých ustanovení obsiahnutých v Bruselskom dohovore (najmä v článku 6 bode 1) i na iné štáty než len tie, ktoré sú viazané Bruselským dohovorom, takže výklad uvedeného článku uskutočnený Súdnym dvorom možno použiť aj na výklad príslušného článku obsiahnutého v Luganskom dohovore.

45. Ako už tiež uviedol vnútroštátny súd, toto prejudiciálne konanie sa teda nevzťahuje

29 — Body 4.3.5 a 4.4 návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

na spoločnosť usadenú v Spojených štátoch, t. j. v treťom štáte (vo vzťahu tak k Bruselskému, ako i Luganskému dohovoru). Na základe článku 4 prvého odseku Bruselského dohovoru sa totiž na túto spoločnosť v zásade vzťahujú ustanovenia o súdnej právomoci účinné v Holandskom kráľovstve, to znamená v zmluvnom štáte súdu, na ktorom bola žaloba podaná.

46. V súvislosti s dosahom prejudiciálnych otázok je nevyhnutné ešte ďalšie spresnenie. Zo znenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že v tomto štádiu je spor vo veci samej predmetom skráteného konania, ktorého účelom je prijatie predbežných alebo zabezpečovacích opatrení v zmysle článku 24 Bruselského dohovoru.[30] Vnútroštátny súd sa Súdneho dvora nepýta na podmienky uplatnenia článku 24, ale len článku 6 bodu 1 uvedeného dohovoru. Všeobecne sa však uznáva, že súd príslušný na rozhodovanie vo veci samej v súlade s článkami 2 a 5 až 18 toho istého dohovoru má právomoc aj na nariadenie nevyhnutných predbežných a zabezpečovacích opatrení, takže nie je namieste uplatňovať uvedený článok 24.[31] Vnútroštátny súd sa teda svojimi prejudiciálnymi otázkami v skutočnosti pýta, či sú holandské súdy príslušné na rozhodovanie o celom spore vo veci samej v každom štádiu konania, to znamená tak z pozície súdu, ktorý má právomoc rozhodovať o predbežných opatreniach, ako aj z pozície súdu rozhodujúceho v merite veci.

47. Taktiež je potrebné zdôrazniť, že predmetom otázky, ktorú Súdnemu dvoru položil vnútroštátny súd, nie je vzťah medzi článkom 6 bodom 1 a článkom 16 bodom 4 uvedeného dohovoru, ktorý, pripomínam, stanovuje, že „výlučnú právomoc majú v konaniach týkajúcich sa registrácie alebo platnosti patentov... bez ohľadu na bydlisko súdy zmluvného štátu, v ktorom sa žiadosť o uloženie alebo registráciu podala, v ktorom sa uloženie alebo registrácia vykonali alebo podľa medzinárodného dohovoru považujú za vykonané" [*neoficiálny preklad*] .

48. Súdny dvor síce v rozsudku z 15. novembra 1983, Duijnstee, tieto ustanovenia vyložil reštriktívne, keď uplatnenie tam uvedeného pravidla o výlučnej právomoci obmedzil len na spory týkajúce sa platnosti, existencie alebo skončenia platnosti patentu alebo na spory týkajúce sa

30 — V rozsudku z 26. marca 1992, Reichert a Kockler (C-261/90, Zb. s. I-2149, bod 34), Súdny dvor spresnil, že ide o „opatrenia, ktoré vo veciach spadajúcich do rámca dohovoru smerujú k zachovaniu skutkového alebo právneho stavu, a tým k ochrane práv, ktorých uznanie sa vyžaduje na súde rozhodujúcom v merite veci". Opatrenia nariadené v rozsudku, ktoré boli na Hoge Raad napadnuté, alebo prinajmenšom niektoré z nich, pod túto definíciu podľa všetkého spadajú. Je tomu tak najmä v prípade opatrení, ktorými sa zakazuje dopúšťať sa akéhokoľvek priameho porušovania predmetného európskeho patentu v každej z určených krajín, keďže sa zdá, že toto opatrenie má za cieľ zachovať faktickú alebo právnu situáciu na účel ochrany práv majiteľa uvedeného patentu vo vzťahu k tretím osobám dovtedy, kým tieto práva neuzná súd v konaní vo veci samej. Výzva zaslaná žalovaným, aby poskytli žalobcom dôkazy, ktorá je blízka opatreniu na vykonanie dôkazov, je vyvážená povinnosťou žalobcov zložiť záruku vo výške dvoch miliónov eur, aby sa tak zachovala dočasná povaha týchto opatrení.

31 — Pozri najmä rozsudky Van Uden, už citovaný, bod 19, a Mietz, už citovaný, bod 40.

uplatnenia práva prednosti z dôvodu skoršieho podania prihlášky, vylúčiac tak ostatné spory vrátane sporov o porušenie patentu. [32]

49. Možno si však položiť otázku, aký je presný dosah tohto vyňatia sporov o porušenie patentu z rozsahu pôsobnosti článku 16 bodu 4 Bruselského dohovoru.

50. Konkrétne sa nastoľuje otázka, či je toto vyňatie všeobecné tak, že by sa uvedený článok nemal uplatniť ani vtedy, keď je v rámci sporu o porušenie patentu napadnutá jeho platnosť.

51. Aby bolo vôbec možné hovoriť o porušení práv majiteľa patentu, musí byť tento patent platný. Preto väčšina žalovaných v konaní o porušenie patentu napadá platnosť tohto patentu. A práve tak je tomu aj v spore vo veci samej. [33] Z toho vyplýva, že pri riešení sporu o porušenie patentu sa musí súd, ktorý o ňom rozhoduje, najčastejšie vyslovovať vo veci platnosti daného patentu.

32 — 288/82, Zb. s. 3663, body 23 až 25.

33 — Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že oných osem spoločností usadených mimo územia Holandska, ktorým sa vytýka porušenie patentu, spochybnili práve platnosť predmetného európskeho patentu. Pozri bod 32 týchto návrhov.

52. Čiže za predpokladu, že by boli v takýchto sporoch uplatniteľné ustanovenia o výlučnej právomoci zakotvené v článku 16 bode 4 Bruselského dohovoru, potom by sa uplatnili iba a jedine tieto ustanovenia, a teda nie ostatné ustanovenia o súdnej právomoci obsiahnuté v tomto dohovore, vrátane ustanovení článku 6 bodu 1 tohto dohovoru.

53. Otázka uplatnenia uvedeného článku 6 bodu 1 na spor o porušenie patentu, v ktorom je napadnutá platnosť tohto patentu (tak ako v konaní vo veci samej), sa preto nastoľuje len vtedy, ak by sa na taký spor článok 16 bod 4 Bruselského dohovoru nevzťahoval.

54. Z toho vyplýva, že otázka uplatnenia článku 16 bodu 4 na uvedený spor predchádza otázku uplatnenia článku 6 bodu 1 uvedeného dohovoru.

55. Ako som už uviedol, Súdny dvor v súčasnosti stále koná o tejto predbežnej otázke v už citovanej veci GAT. [34] Úlohou Súdneho dvora je teda vysloviť sa k tejto otázke skôr, než pristúpi k posúdeniu otázky, ktorá je predmetom tohto prejudiciálneho konania.

34 — Pozri bod 4 týchto návrhov.

56. V súvislosti s určením dosahu prejudiciálnych otázok je nevyhnutné ešte jedno spresnenie. Ako to už podotklo viacero účastníkov konania [35], návrh na začatie prejudiciálneho konania na Súdnom dvore nadväzuje na nedávny posun v judikatúre, ku ktorému došlo v Holandsku začiatkom 90. rokov, a ktorý v zmluvných štátoch rozprúdil živú polemiku, a to najmä v Spojenom kráľovstve, kde sa stal terčom vážnych výhrad a zadal príčinu, ako som už vyššie uviedol (v bode 3 týchto návrhov), na začatie predchádzajúceho konania o prejudiciálnej otázke, ktorá nakoniec zostala nezodpovedaná.

57. Vzhľadom na to, že tento posun vo vnútroštátnej judikatúre bol opäť podkladom pre prejudiciálne konanie na Súdnom dvore, je azda vhodné sa tu o ňom stručne zmieniť.

58. Holandské súdy najprv začiatkom 90. rokov vykladali článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru natoľko široko, že ho uplatňovali na všetky spory o porušenie európskych patentov, v ktorých sa viacerým žalovaným (s bydliskom v Holandsku a ostatných zmluvných štátoch) vytýkalo, že sa na území každého z týchto štátov dopustili rovnakých alebo podobných skutkov.

35 — Pozri pripomienky žalobcov (body 18 až 20), žalovaných (body 50 až 56), holandskej vlády (bod 12) a vlády Spojeného kráľovstva (body 34 až 37).

59. Koncom 90. rokov bola potom táto judikatúra ohraničená len na spory, v ktorých boli žalovanými spoločnosti z tej istej skupiny, ktoré mali konať v súlade s politikou vypracovanou z podstatnej časti spoločnosťou usadenou v Holandsku. Toto nové smerovanie judikatúry, známe pod názvom teória „the spider in the web", sa tak sústreďuje na úlohu jednotlivých žalovaných pri dopúšťaní sa vytýkaných skutkov. Táto teória, ktorú vyslovil Gerechtshof te 's-Gravenhage (Odvolací súd v Haagu) v kľúčovom rozsudku z 23. apríla 1998 vo veci Expandable Grafts/Boston Scientific, bola významným podnetom pre položenie druhej prejudiciálnej otázky v prejednávanej veci. Od tejto druhej otázky, ktorú som spojil s prvou a preformuloval obe do jednej jedinej, priamo závisí prípadné nasledovanie tejto vnútroštátnej judikatúry.

60. Po takomto spresnení zmyslu a dosahu prejudiciálnych otázok je vhodné sa nimi zaoberať v ďalšom texte súčasne.

V — Posúdenie

61. K fenoménu porušovania patentu vyslovím najprv niekoľko úvodných poznámok a potom prejdem k vlastnému posúdeniu prejudiciálnej otázky.

A — *Úvodné poznámky k fenoménu porušovania patentu*

62. Ochrana práv duševného vlastníctva má už sama osebe medzinárodný rozmer, čo okrem iného odôvodnilo prijatie viacerých medzinárodných zmlúv a niektorých aktov sekundárneho práva Spoločenstva. To platí najmä tým viac, ako porušovanie patentu naberá celosvetový rozmer.

63. Tento fenomén má dosah najmä na záujmy majiteľov patentu na vynálezy v zdravotníckej a farmaceutickej oblasti. [36]

64. Investície do vynálezov sú totiž v tejto oblasti spravidla veľmi nákladné, a preto, aby sa zabezpečila výnosnosť týchto investícií, je potrebné využívať vynálezy v mnohých krajinách. Odhliadnuc od nebezpečenstva pre verejné zdravie tak porušovanie patentu predstavuje mimoriadne nelojálny prejav hospodárskej súťaže, ktorý neoprávnene ťaží z úsilia vyvíjaného vynálezcami napriek tomu, že sú ich práva chránené patentom.

65. Hoci proces zbližovania vnútroštátnych právnych úprav začal už pred niekoľkými rokmi, v úrovni ochrany patentov na vynálezy naďalej pretrvávajú značné rozdiely. Táto skutočnosť neunikla ani pozornosti porušovateľov, ktorí jej neváhajú prispôsobovať svoje správanie a svoje aktivity sústreďovať do niektorých krajín radšej než do iných.

66. Za týchto okolností by sme mohli právom dúfať, že táto pretrvávajúca rozdielnosť vnútroštátnych právnych úprav v oblasti ochrany patentov na vynálezy sa ešte neznásobí rozštiepením konaní, ktorých účelom je chrániť práva majiteľov európskych patentov, medzi súdy rôznych zmluvných štátov.

67. No akokoľvek by táto nádej bola oprávnená, predsa len sama osebe nestačí na zdôvodnenie širokého výkladu podmienok uplatnenia článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru.

68. Podľa môjho názoru sa vzhľadom na súčasný stav práva Spoločenstva a medzinárodného práva nemôže článok 6

36 — Zo zelenej knihy Komisie z 15. októbra 1998 o boji proti porušovaniu patentov a pirátstvu na vnútornom trhu [KOM(98) 569, konečné znenie, s. 4], že farmaceutický priemysel je jedným z odvetví, ktoré sú najviac postihnuté porušovaním patentov v celosvetovom meradle. Porušovanie patentov v tomto odvetví predstavuje 6 % všetkých prípadov porušovania patentov v celosvetovom meradle.

bod 1 tohto dohovoru vzťahovať na žalobu pre porušenie európskeho patentu, ktorou sú žalované viaceré spoločnosti usadené v rôznych zmluvných štátoch za konanie, ktorého sa mali dopustiť na území každého z týchto štátov, a to aj keby spoločnosti z tej istej skupiny konali rovnakým alebo podobným spôsobom v súlade s politikou, ktorú vypracovala len jedna z nich.

69. Toto riešenie sa síce akiste javí ako neuspokojivé a v konečnom dôsledku ukazuje na medze dnešného systému, nateraz je ho však nevyhnutné použiť prinajmenšom ku dňu, keď nastali skutkové okolnosti sporu vo veci samej.

70. V prospech reštriktívneho výkladu podmienok uplatnenia článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru hovorí niekoľko argumentov. Tie sa zakladajú po prvé na vzťahu súvislosti vyžadovanom na uplatnenie tohto článku; po druhé na dôsledkoch, ktoré je z neho pri sporoch o porušenie európskych patentov nevyhnutné vyvodiť; po tretie na dosahu ustanovení článku 16 bodu 4 uvedeného dohovoru na riešenie takýchto sporov a po štvrté na ďalšom smerovaní v danej oblasti. Postupne sa budem zaoberať každým z týchto argumentov.

B — *Vzťah súvislosti vyžadovaný na uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru*

71. V už citovanom rozsudku Kalfelis Súdny dvor rozhodol, že „na uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru musí medzi rozličnými žalobami podanými tým istým žalobcom proti rôznym žalovaným existovať taká súvislosť, že je vhodné ich prejednať a rozhodnúť spoločne, a tak sa vyhnúť riziku *nezlučiteľných* rozsudkov vydaných v samostatných konaniach“ [37].

72. Tým, že Súdny dvor šiel nad rámec znenia článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru, ktorý žiadnu spojitosť medzi žalobami nevyžaduje, mal v úmysle zachovať efektívnosť článku 2 uvedeného dohovoru, ktorý predstavuje „základný pilier“ systému zavedeného dohovorom.[38] Preto Súdny dvor vylúčil, aby mal žalobca „možnosť podať jedinú žalobu proti viacerým žalovaným, len aby docielil vyňatie niektorého z týchto žalovaných spod právomoci súdu v štáte, v ktorom má bydlisko“ [39].

37 — Bod 12 rozsudku, kurzívou zvýraznil generálny advokát.

38 — Ako spresnil Súdny dvor, význam týchto ustanovení o právomoci sa zakladá na tom, že žalovanému poskytujú v zásade možnosť ľahšie sa brániť (pozri najmä rozsudky zo 17. júna 1992, Handte, C-26/91, Zb. s. I-3967, bod 14, a z 13. júla 2000, Group Josi, C-412/98, Zb. s. I-5925, bod 35). Prispieva tak k zabezpečeniu riadneho výkonu spravodlivosti. Súdny dvor taktiež spresnil, že sa Bruselský dohovor prejavuje ako veľmi liberálny čo do uznávania a výkonu súdnych rozhodnutí práve z dôvodu záruk, ktoré sú žalovanému priznané v pôvodnom konaní, pokiaľ ide o dodržiavanie práv obhajoby (pozri najmä rozsudok z 21. mája 1980, Denilauler, 125/79, Zb. s. 1553, bod 13).

39 — Rozsudok Kalfelis, už citovaný, bod 9.

73. Slovné spojenie, ktoré v tomto rozsudku použil Súdny dvor na vystihnutie nutnej spojitosti medzi žalobami, zodpovedá formulácii uvedenej v článku 22 treťom odseku Bruselského dohovoru, ktorý, pripomínam, stanovuje, že „na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné prejednať a rozhodnúť ich spoločne, a tak sa vyhnúť riziku nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach".

74. O niekoľko rokov po vynesení už citovaného rozsudku Kalfelis podal Súdny dvor k tomuto pojmu súvislosti v zmysle článku 22 široký výklad. V už citovanom rozsudku Tatry totiž zastával názor, že „na splnenie cieľa spočívajúceho v riadnom výkone spravodlivosti musí byť tento výklad široký a zahŕňať všetky prípady, v ktorých existuje nebezpečenstvo *odporujúcich si* rozhodnutí, hoci tieto rozhodnutia možno vykonať samostatne a ich právne následky sa navzájom nevylučujú" [40].

75. Súdny dvor z toho vyvodil, že „... článok 22 [Bruselského] dohovoru sa musí vykladať v tom zmysle, že na to, aby medzi žalobou podanou v niektorom zmluvnom štáte určitou skupinou vlastníkov tovaru proti vlastníkovi lode na náhradu škody vzniknutej na časti prepravovaného, voľne uloženého nákladu na základe samostatných, no rovnakých zmlúv, a žalobou na náhradu škody podanou v inom zmluvnom štáte proti tomu istému vlastníkovi lodi vlastníkmi inej časti nákladu prepravovaného za rovnakých podmienok a na základe samostatných, no rovnakých zmlúv v porovnaní so zmluvami uzavretými medzi prvou skupinou vlastníkov a vlastníkom lode, navzájom spolu súviseli, stačí, ak ich samostatné prejednanie a rozhodnutie predstavuje riziko odporujúcich si rozhodnutí, pričom nemusí nevyhnutne obsahovať riziko, že povedie k navzájom sa vylučujúcim právnym následkom" [41].

76. Aby Súdny dvor dospel k takémuto záveru, zamietol námietku, podľa ktorej je nevyhnutné výrazu „nezlučiteľné rozhodnutia" uvedenému v článku 22 treťom odseku Bruselského dohovoru prikladať ten istý význam, ako (takmer totožnému) výrazu uvedenému v článku 27 bode 3 uvedeného dohovoru. [42]

77. V tejto súvislosti vychádzal Súdny dvor zásadne z myšlienky, že tieto dve ustanovenia sledujú dva navzájom odlišné ciele.

40 — Bod 53 rozsudku, kurzívou zvýraznil generálny advokát.

41 — Rozsudok Tatry, už citovaný, bod 58.

42 — Pripomínam, že podľa uvedeného článku 27 sa rozhodnutie vydané v jednom zmluvnom štáte (štáte pôvodu) neuzná v inom zmluvnom štáte (v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie), ak je toto rozhodnutie *„nezlučiteľné* s rozhodnutím vydaným v spore medzi rovnakými účastníkmi v štáte, v ktorom sa žiada o uznanie". Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

78. Súdny dvor totiž spresňuje, že „článok 27 bod 3 [Bruselského] dohovoru dáva súdu možnosť, odchylne od zásad a cieľov dohovoru, odmietnuť uznanie cudzieho rozhodnutia“ [43], takže tento článok je potrebné vykladať reštriktívne, zatiaľ čo „článok 22 tretí odsek [toho istého] dohovoru má za účel... docieliť lepšiu koordináciu výkonu súdnictva v Spoločenstve a zamedziť nesúladu a rozpornosti rozhodnutí, i keď ich možno vykonať samostatne“, takže tento článok je nevyhnutné vykladať široko [44].

79. Možno si položiť otázku, či by sa podobnými úvahami nebolo vhodné riadiť aj pri určovaní vzťahu súvislosti vyžadovaného na uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru.

80. Tým, že sa vzhľadom na mechanizmus koncentrácie konaní upravený v tomto článku možno domnievať, že tento článok sleduje rovnaký cieľ ako článok 22, je však podľa môjho názoru akákoľvek spojitosť medzi týmito dvoma článkami vyčerpaná. Z môjho pohľadu sú medzi nimi dva zásadné rozdiely. Prvý súvisí s ich dosahom na uplatnenie ustanovenia o všeobecnej právomoci zakotveného v článku 2 tohto dohovoru. Druhý sa zas týka spôsobu ich vykonania.

81. Pokiaľ ide o dosah mechanizmu upraveného v článku 6 bode 1 Bruselského dohovoru na uplatnenie článku 2, treba mu prisúdiť značnú váhu. Zavedenie tohto mechanizmu spočíva totiž na myšlienke, že právomoc súdu určená podľa miesta bydliska žalovaného v zmluvnom štáte má dostatočné opodstatnenie na to, aby mohla byť rozšírená i na spolužalovaných, ktorí majú bydlisko v iných zmluvných štátoch. Tento mechanizmus rozšírenia právomoci teda vedie systematicky k tomu, že spolužalovaným je odnímané právo na ich prirodzene príslušný súd, čím vo vzťahu k nim paradoxne zasahuje do pôsobnosti článku 2.

82. Na rozdiel od článku 6 bodu 1 nie je dosah mechanizmu upraveného v článku 22 na uplatnenie článku 2 systematický.

83. Tento článok, podobne ako článok 21 Bruselského dohovoru v súvislosti s prekážkou začatého konania, sa totiž môže uplatniť nielen vtedy, keď sa právomoc súdu, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, určuje podľa tohto dohovoru, najmä podľa článku 2, ale aj vtedy, keď táto právomoc vyplýva

43 — Rozsudok Tatry, už citovaný, bod 55.
44 — Tamže.

z právnych predpisov zmluvného štátu v súlade s článkom 4 toho istého dohovoru.[45] Z toho vyplýva, že mechanizmus upravený článkom 22 nemusí mať na uplatnenie článku 2 žiadny vplyv.

84. Platí to o to viac, že ani za predpokladu, že by sa právomoc súdu, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, zakladala na uvedenom článku 2, nebolo by isté, či by použitie mechanizmu článku 22 Bruselského dohovoru viedlo k vyhláseniu nedostatku právomoci tohto súdu a znamenalo, že dotyčný žalovaný bude vyňatý z právomoci súdu zmluvného štátu, v ktorom má bydlisko.

85. Článok 22 totiž, pripomínam, stanovuje, že ak sú súvisiace žaloby podané na súdoch v rôznych zmluvných štátoch a o týchto konaniach sa rozhoduje v prvom stupni, môže súd, na ktorý bola žaloba podaná neskôr, konanie prerušiť alebo sa na návrh účastníka konania vyhlásiť za súd, ktorý v danej veci nemá právomoc za podmienky, že podľa jeho právnych predpisov je možné súvisiace veci spojiť a že súd, na ktorý bola žaloba podaná skôr, má právomoc rozhodovať o oboch týchto žalobách. Tieto ustanovenia dohovoru dávajú súdu, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, len možnosť, takže tento súd môže rozhodnúť v merite veci bez ohľadu na súčasne prebiehajúce konanie začaté skôr v inom zmluvnom štáte.[46]

86. Ak má teda súd, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, právomoc na základe článku 2 Bruselského dohovoru z dôvodu bydliska žalovaného alebo niektorého zo žalovaných v zmluvnom štáte, kde má tento súd sídlo, môže sa tento súd na základe článku 22 dohovoru buď vzdať výkonu svojej právomoci tým, že sa vo veci na návrh niektorého z účastníkov konania vyhlási za súd, ktorý nemá vo veci právomoc, alebo prerušiť konanie až do vynesenia rozhodnutia súdom, na ktorom bola žaloba podaná skôr, alebo rozhodnúť spor rovno bez prerušenia konania.

87. Vyňatie žalovaného alebo niektorého zo žalovaných z právomoci jeho súdu v zmluvnom štáte, v ktorom má bydlisko, v dôsledku vyhlásenia nedostatku právomoci súdom, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, na základe článku 22 dohovoru teda nie je nijako systematické na rozdiel od uplatňovania článku 6 bodu 1 tohto dohovoru tak, ako sme to videli vyššie.

45 — Pozri v tomto zmysle bod 149 mojich návrhov vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok z 1. marca 2005, Owusu (C-281/02, Zb. s. I-1383).

46 — Pozri v tomto zmysle najmä GAUDEMET-TALLON, H.: *Compétence et exécution des jugements en Europe*, L. G. D. J., 3. vydanie, 2002, s. 277.

88. Tento rozdiel medzi článkom 6 bodom 1 a článkom 22 Bruselského dohovoru, pokiaľ ide o ich dosah na pôsobnosť článku 2 toho istého dohovoru, podľa môjho názoru odôvodňuje, aby požiadavka súvislosti potrebnej na ich uplatnenie v tom či onom prípade bola ponímaná odlišným spôsobom.

89. Možno totiž síce ľahko tvrdiť, že široký výklad pojmu súvislosť v zmysle článku 22 tohto dohovoru v súlade s už citovaným rozsudkom Tatry nemôže narušiť efektívnosť článku 2 tohto dohovoru, to isté však už nemožno povedať o výklade pojmu súvislosť pri uplatňovaní článku 6 bodu 1. Musíme priznať, že v tejto konkrétnej situácii by široký výklad nevyhnutne viedol k podstatnému obmedzeniu prípadov uplatnenia článku 2 (čo sa týka spolužalovaných).

90. V súlade s ustálenou judikatúrou však Súdny dvor vždy dbal na striktný výklad osobitných ustanovení o právomoci obsiahnutých v článkoch 5 a 6 Bruselského dohovoru, keďže sa tieto ustanovenia odchyľujú od všeobecnej či základnej zásady o určovaní súdnej právomoci podľa miesta bydliska žalovaného, zakotvenej v článku 2, ktorý, pripomínam, v značnej miere prispieva k zabezpečeniu riadneho výkonu spravodlivosti.[47] Ako som už spomínal, Súdny dvor vedený touto snahou šiel v už citovanom rozsudku Kalfelis dokonca nad rámec znenia článku 6 bodu 1 a podmienil jeho uplatnenie existenciou súvislosti. Táto ustálená judikatúra smeruje k užšiemu poňatiu pojmu súvislosť, aby sa tak ešte viac ohraničilo uplatňovanie uvedeného článku 6 bodu 1.

91. Ďalší podstatný rozdiel medzi mechanizmom koncentrácie konaní podľa článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru a mechanizmom upraveným v článku 22 tohto dohovoru, ktorý súvisí so spôsobmi ich vykonania, ma utvrdzuje v presvedčení, že je vhodnejšie nepoužívať pri uplatňovaní článku 6 bodu 1 široký výklad, ktorý Súdny dvor podal v už citovanom rozsudku Tatry pri pojme „súvislosť" v zmysle uvedeného článku 22.

92. Je totiž nevyhnutné mať na pamäti, že vyhlásenie nedostatku právomoci súdu, na ktorom bola žaloba podaná neskôr, na základe článku 22 Bruselského dohovoru je možnosťou, ktorej využitie spadá pod výlučnú právomoc uvedeného súdu a nenáleží žalobcovi, ktorý v tomto smere môže len podať návrh.

93. Podnetom pre takúto voľbu súdu vyhlásiť sa za súd, ktorý nemá vo veci právomoc,

47 — Pozri najmä rozsudky Kalfelis, už citovaný, bod 19; z 19. septembra 1995, Marinari, C-364/93, Zb. s. I-2719, bod 13; z 27. októbra 1998, Réunion européenne a i., C-51/97, Zb. s. I-6511, bod 29, a z 10. júna 2004, Kronhofer, C-168/02, Zb. s. I-6009, body 13 a 14.

sú určite úvahy o riadnom výkone spravodlivosti, či už je účelom voľby zamedziť nesúladu medzi súdnymi rozhodnutiami vydanými v rôznych zmluvných štátoch, alebo prípadne ponechať na súde iného zmluvného štátu, na ktorom už bola žaloba podaná a ktorého právomoc je daná, aby v spore rozhodol vzhľadom na to, že má na to lepšiu možnosť. [48]

94. Z tohto hľadiska sa mechanizmus koncentrácie konaní podľa článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru javí ako značne odlišný v porovnaní s mechanizmom upraveným v článku 22 tohto dohovoru.

95. Použitie článku 6 bodu 1 uvedeného dohovoru totiž vyplýva výlučne z rozhodnutia žalobcu, a nie súdu. Takéto rozhodnutie síce môže za daných okolností vychádzať z oprávneného záujmu na hospodárnosti konania, z hľadiska požiadaviek týkajúcich sa riadneho výkonu spravodlivosti alebo efektivity konania sa však môže opierať aj o otáznejšie úvahy, než ktoré vedú žalobcu na základe článku 5 bodu 3 Bruselského dohovoru k podaniu žaloby na súde podľa miesta, kde došlo k skutočnosti zakladajúcej právo na náhradu škody, resp. miesta, kde sa škoda prejavila, radšej než na súde zmluvného štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko.

96. Voľba žalobcu, či podá žalobu na základe uvedeného článku 6 bodu 1 na súde zmluvného štátu (kde má žalovaný bydlisko) radšej než na súde iného zmluvného štátu, resp. iných zmluvných štátov príslušných podľa bydliska žalovaného, resp. žalovaných, tak môže sledovať aj len jediný cieľ, a to využitie zákona alebo judikatúry, ktoré sú priaznivejšie na dosiahnutie vlastných záujmov žalobcu na úkor záujmov žalovaných, a nie snaha vyhovieť objektívnym požiadavkám z hľadiska dokazovania alebo efektivity konania.

97. Spory o porušovanie patentov sú zvlášť terčom praktík dohodovania o súdnej právomoci („forum shopping") z dôvodu výrazných rozdielov, ktoré v súčasnej dobe pretrvávajú medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi v danej oblasti, či už ide o procesné predpisy (najmä v prípade zaobstarania a zabezpečenia dôkazov, ktoré majú v takých sporoch kľúčový význam) alebo hmotnoprávne predpisy (protiprávne kona-

48 — Tak by tomu bolo napríklad za predpokladu, že by v sporoch vo veciach v oblasti nároku na náhradu škody z iného ako zmluvného vzťahu rozhodoval nielen súd zmluvného štátu podľa miesta bydliska žalovaného, resp. niektorého zo žalovaných (na základe článku 2 Bruselského dohovoru), ale aj súd iného zmluvného štátu, na ktorého území nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody, a/alebo kde k tejto škode došlo (na základe článku 5 bodu 3 uvedeného dohovoru). Takýto súd by mal totiž lepšie možnosti než súd zmluvného štátu v mieste bydliska žalovaného, resp. niektorého zo žalovaných pri posudzovaní dôkazov toho, či za daných okolností prípadu boli naplnené znaky právnej zodpovednosti. V tejto súvislosti pozri rozsudok z 30. novembra 1976, Bier, nazývaný „Alsaské draselné bane", 21/76, Zb. s. 1735, body 15 až 17.

nie, sankcie, opatrenia na náhradu škody) [49], i keď hmotnoprávnym predpisom vzťahujúcim sa na uvedené spory v zásade nie je *lex fori* (t. j. zákon platný v zmluvnom štáte súdu, na ktorý bola podaná žaloba), ale *lex loci protectionis* (t. j. zákon platný v zmluvnom štáte, v ktorom bol udelený patent, inými slovami v štáte, na ktorého území sa poskytuje a požaduje ochrana práv majiteľa tohto patentu), takže voľba súdu, na ktorý má byť podaná žaloba, teoreticky nemá vplyv na určenie uplatniteľného hmotnoprávneho predpisu (na rozdiel od toho, čo vždy platí pre procesné právo) [50].

98. V rámci sporu vo veci samej možno predpokladať, že efektivita konania „kort geding" a stav holandskej judikatúry od začiatku 90. rokov (hovoriacej v prospech širokého výkladu článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru) [51], neboli majiteľom predmetného patentu (s bydliskom v Spojených štátoch, a nie v Holandsku) ľahostajné, keď sa rozhodovali, že žalobu podajú na holandský súd (radšej než na belgický, nemecký, francúzsky, britský, švajčiarsky, rakúsky či švédsky súd) [52].

99. Síce možno len sotva vytýkať žalobcovi, ktorý podal žalobu pre porušenie patentu, že sa s cieľom lepšej obrany svojich záujmov uchýlil k dohodovaniu o súdnej právomoci, to však nič nemení na skutočnosti, že vzhľadom na podstatné rozdiely medzi významom článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru a článku 22 tohto dohovoru sa podľa môjho názoru požiadavky na riadny výkon spravodlivosti, ktoré odôvodňujú koncentráciu konaní, nepoužijú pri uplatňovaní článku 6 bodu 1 v rovnakom rozsahu ako v prípade uplatňovania článku 22.

100. Za týchto okolností sa prikláňam k názoru, že, ako to tvrdia aj žalovaní vo veci samej a vláda Spojeného kráľovstva,

49 — Práve to zdôrazňuje odôvodnenie č. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32):
„Z konzultácií... Komisi[e] vyplýva, že v členských štátoch sú napriek dohode TRIPS stále veľké rozdiely, čo sa týka prostriedkov vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva. Napríklad postupy uplatňovania predbežných opatrení, ktoré sa využívajú najmä na zabezpečenie dôkazov, výpočet škôd alebo spôsoby uplatňovania súdnych konaní na ukončenie porušovania práv duševného vlastníctva sa medzi jednotlivými členskými štátmi veľmi odlišujú. V niektorých členských štátoch nie sú žiadne opatrenia, konania a prostriedky právnej nápravy, ako napríklad právo na informácie a stiahnutie tovaru neoprávnene umiestneného na trhu na náklady toho, kto porušuje práva."
Táto smernica (ktorú majú členské štáty implementovať do 29. apríla 2006) má síce za cieľ zblížiť vnútroštátne právne úpravy, a tým zabezpečiť zvýšenú úroveň ochrany práv duševného vlastníctva, nepristupuje však k úplnej harmonizácii v danej oblasti, takže hrozí pretrvanie niektorých rozdielností (zvlášť čo sa týka sankcie za neúmyselné porušenie patentu a trestnoprávneho postihu za porušenie patentu).

50 — Pravidlo o uplatňovaní *lex loci protectionis*, ktoré vyplýva z tradičnej zásady teritoriality práv duševného vlastníctva a je obsiahnuté už v rade medzinárodných zmlúv (napr. v Parížskom dohovore na ochranu priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883, Publikácia WIPO č. 201), je upravené v článku 8 návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o rozhodnom práve pre nezmluvné záväzky (Rím II) [návrh z 22. júla 2003, o ktorom sa práve rokuje, KOM(2003) 427, konečné znenie], ktoré sa má uplatňovať na porušovanie práv duševného vlastníctva.

51 — Pozri bod 58 týchto návrhov.

52 — O atraktívnosti holandských súdov v dobe, keď nastali skutkové okolnosti vo veci samej, pozri VÉRON, P.: „Trente ans d'application de la Convention de Bruxelles à l'action en contrefaçon de brevet d'invention", *Journal du droit international*, vydanie juris-classeur, Paríž, 2001, s. 812 a 813.

podmienky uplatňovania článku 6 bodu 1 dohovoru by nemali byť ponímané tak široko ako podmienky stanovené v už citovanom rozsudku Tatry na uplatňovanie článku 22 dohovoru.

101. Podľa mojej mienky by teda bolo vhodnejšie pridržať sa formulácie použitej Súdnym dvorom v už citovanom rozsudku Kalfelis, ktorý, pripomínam, viaže uplatnenie článku 6 bodu 1 na podmienku, že „medzi rozličnými žalobami podanými tým istým žalobcom proti rôznym žalovaným [musí] existovať taká súvislosť, že je vhodné ich prejednať a rozhodnúť spoločne, a tak sa vyhnúť riziku *nezlučiteľných* rozsudkov [a teda nielen *odporujúcich si* v zmysle už citovaného rozsudku Tatry] vydaných v samostatných konaniach" [53].

102. Inak je zaujímavé všimnúť si, že ani Súdny dvor, ani zákonodarca Spoločenstva od tejto formulácie neupustili, či už pri uplatňovaní článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru, alebo pri uplatňovaní článku 6 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42), ktoré uvedený dohovor nahradilo.

53 — Rozsudok Kalfelis, už citovaný, bod 12, kurzívou zvýraznil generálny advokát.

103. V už citovanom rozsudku Réunion européenne a i., ktorý bol vydaný niekoľko rokov po vyhlásení už citovaného rozsudku Tatry, totiž Súdny dvor vychádzal iba z už citovaného rozsudku Kalfelis a z definície vzťahu súvislosti, ktorou v tomto rozsudku podmieňoval uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru [54], a rozhodol, že „v prípade dvoch žalôb v rámci jedného a toho istého konania o náhradu škody smerujúcich proti rôznym žalovaným, z ktorých jedna sa zakladá na zmluvnej zodpovednosti a druhá na zodpovednosti z iného ako zmluvného vzťahu, nemožno usudzovať, že je medzi nimi spojitosť" [55].

104. Pokiaľ ide o nariadenie č. 44/2001, to len rovnakými slovami preberá formuláciu obsiahnutú v už citovanom rozsudku Kalfelis a nedopĺňa ju o úvahy vyplývajúce z už citovaného rozsudku Tatry. [56]

105. Tento nedávny vývoj judikatúry a právnej úpravy ma utvrdzuje v presvedčení, že pri uplatňovaní článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru je vhodnejšie pridržať sa definície vzťahu súvislosti vyslovenej Súdnym dvorom v už citovanom rozsudku Kalfelis.

54 — Pozri rozsudok Réunion européenne a i., už citovaný, bod 48.

55 — Tamže, bod 50.

56 — Toto nariadenie sa na spor vo veci samej nevzťahuje, keďže k nemu došlo na základe žaloby podanej pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia. Článok 6 bod 1 stanovuje, že „osobu s bydliskom na území členského štátu možno tiež žalovať, ak ide o jedného z viacerých žalovaných na súde podľa bydliska ktoréhokoľvek zo žalovaných za predpokladu, že nároky sú navzájom tak súvisiace, že je vhodnejšie o nich konať a rozhodnúť spoločne, a tak predísť možnosti nezlučiteľných rozsudkov vydaných v samostatných konaniach".

106. Aké konkrétne dôsledky je nevyhnutné vyvodiť z povahy vzťahu súvislosti potrebného na uplatňovanie článku 6 bodu 1 v sporoch o porušovanie európskych patentov, o akom rozhoduje aj vnútroštátny súd? To je otázka, ktorou sa budem teraz zaoberať.

C — *O dôsledkoch, ktoré treba vyvodiť z povahy vzťahu súvislosti vyžadovaného na uplatňovanie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru v sporoch o porušenie európskych patentov, o akom rozhoduje aj vnútroštátny súd*

107. Ak sa budeme pridŕžať, ako to navrhujem, definície vzťahu súvislosti, ktorú Súdny dvor vyslovil v už citovanom rozsudku Kalfelis, prídeme ihneď na jednoduchú odpoveď: článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru sa neuplatní na spory o porušovanie európskych patentov, o akom rozhoduje aj vnútroštátny súd, ak tu nie je vzťah súvislosti vyžadovaný na uplatnenie tohto článku.

108. V spore o porušenie európskeho patentu, v ktorom je viacero osôb s bydliskom v rôznych zmluvných štátoch žalovaných pre údajné porušenie európskeho patentu, ktorého sa mala každá z nich dopustiť na území toho zmluvného štátu, v ktorom má bydlisko, je akiste možné, že bez koncentrácie takéhoto sporu „v rukách" jedného súdu podľa bydliska niektorého zo žalovaných budú voči rôznym žalovaným vydané rozdielne rozhodnutia (súdmi jednotlivých zmluvných štátov, v ktorých majú žalovaní bydlisko), napríklad vo veci kvalifikácie vytýkaného porušenia patentu, prijatia opatrenia na zabezpečenie dôkazov alebo stanovenia výšky náhrady škody spôsobenej žalobcovi.

109. V tomto prípade však takéto akokoľvek rozdielne rozhodnutia nemusia byť nevyhnutne navzájom nezlučiteľné alebo nesúladné. Na jednej strane vzhľadom na to, že každým z týchto rozhodnutí je dotknutý iný žalovaný, môžu byť tieto rozhodnutia vykonané samostatne a súčasne pre všetkých žalovaných. Na druhej strane právne následky týchto rozhodnutí sa navzájom nevylučujú, keďže v takomto prípade sa každý súd, na ktorom je podaná žaloba, vyslovuje len k údajnému porušeniu práv majiteľa patentu na území toho ktorého zmluvného štátu jednotlivých súdov, takže právne následky každého z týchto rozhodnutí sa vzťahujú na iné územie.

110. Z toho vyplýva, že vzťah súvislosti vyžadovaný Súdnym dvorom v už citovanom rozsudku Kalfelis tu chýba. V súlade s touto

judikatúrou sa teda článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru v takom prípade neuplatní.

111. Z môjho pohľadu by tomu tak bolo v každom prípade aj vtedy, keby sa v protiklade s mojím posúdením použila na článok 6 bod 1 judikatúra už citovaného rozsudku Tatry týkajúca sa článku 22 dohovoru.

112. Zhodne s vládou Spojeného kráľovstva a s Komisiou sa domnievam, že v spore o porušenie európskeho patentu by bolo neprimerané hovoriť o nebezpečenstve odporujúcich si rozhodnutí v zmysle už citovaného rozsudku Tatry.

113. Možno si len ťažko predstaviť, že by mohlo byť určité rozhodnutie považované za odporujúce inému len z dôvodu rozdielneho riešenia sporu, čiže výsledku konania. Aby šlo o odporujúce si rozhodnutia, podľa môjho názoru by bolo ešte nevyhnutné, aby takýto rozpor existoval v rovnakej právnej i skutkovej situácii. Len vtedy by tak bolo možné hovoriť o odporujúcich si rozhodnutiach, keby súdy vyvodili rozporné, či dokonca diametrálne odlišné rozhodnutia z jednej a tej istej právnej a skutkovej situácie.[57]

114. Ako som už uviedol vyššie[58], popri spoločných pravidlách stanovených v Mníchovskom dohovore vzťahujúcich sa na udeľovanie európskeho patentu sa takýto patent naďalej riadi vnútroštátnou právnou úpravou každého zmluvného štátu, pre ktorý bol udelený. Okamihom vydania sa európsky patent rozštiepi na „zväzok národných patentov".

115. Článok 2 ods. 2 Mníchovského dohovoru hovorí, že „európsky patent má v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol udelený, rovnaký účinok a podlieha rovnakým predpisom ako v tomto štáte udelený národný patent, pokiaľ tento [d]ohovor nestanoví inak".

116. V tom istom zmysle stanovuje článok 64 ods. 1 uvedeného dohovoru, že „... európsky patent poskytuje svojmu majiteľovi odo dňa zverejnenia oznámenia o jeho udelení v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol udelený, rovnaké práva, aké by mu poskytoval národný patent udelený v tomto štáte". Odsek 3 toho istého článku dodáva, že „porušenie európskeho patentu sa prerokúva podľa vnútroštátneho práva".

57 — Pozri v tomto zmysle body 28 a 29 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Tesauro vo veci, v ktorej bol vydaný už citovaný rozsudok Tatry.

58 — Pozri body 23 až 25 týchto návrhov.

117. Zo všetkých týchto ustanovení Mníchovského dohovoru jednoznačne vyplýva, že žaloba pre porušenie európskeho patentu podaná proti viacerým žalovaným s bydliskom v rôznych zmluvných štátoch pre konanie, ktorého sa mali dopustiť na území každého zmluvného štátu, sa musí posudzovať z hľadiska vnútroštátnej právnej úpravy v danej oblasti, ktorá platí v každom zmluvnom štáte, pre ktorý bol patent udelený.

118. Ako som už však uviedol, v Európskej únii v súčasnosti pretrvávajú značné rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi upravujúcimi problematiku porušovania patentov, či už ide o procesné predpisy (najmä pokiaľ ide o zaobstaranie a zabezpečenie dôkazov, ktoré majú v takých sporoch často kľúčový význam) alebo hmotnoprávne predpisy (protiprávne konanie, sankcie, opatrenia na náhradu škody), i keď pripomínam, že hmotnoprávnym predpisom uplatniteľným na uvedené spory je v zásade *lex loci protectionis* (t. j. zákon platný v zmluvnom štáte, na ktorého území sa poskytuje a požaduje ochrana práv majiteľa tohto patentu).

119. Je preto nevyhnutné konštatovať, že v takých sporoch o porušenie európskych patentov, o akom rozhoduje vnútroštátny súd, by prípadné rozdiely medzi rozhodnutiami vydanými v rôznych zmluvných štátoch nespadali do rámca tej istej právnej situácie.

120. Tento záver nemožno spochybniť existenciou hlavných zásad spoločných štátom, ktoré pristúpili k Mníchovskému dohovoru, pokiaľ ide o vymedzenie vecného rozsahu ochrany poskytovanej európskym patentom v súlade s článkom 69 tohto dohovoru [59]. Ani význam, aký v prípade sporov o porušovanie európskych patentov môže predstavovať zakotvenie takýchto hlavných zásad prijatím výkladového protokolu k uvedenému článku 69, nič nemení na skutočnosti, že tento protokol sa týka len *vecného* rozsahu ochrany poskytovanej daným európskym patentom, t. j. *technického* predmetu titulu priemyselného vlastníctva, ktorý tento patent zosobňuje. Táto otázka sa líši od otázky *právneho* rozsahu práv poskytovaných majiteľovi európskeho patentu, ktorý sa naďalej riadi jednotlivými vnútroštátnymi právnymi úpravami.

121. Z toho vyplýva, ako to podotkla aj francúzska vláda, že ak je taká žaloba podaná na viacerých súdoch rôznych zmluvných štátov, samo osebe nemožno rozdielne rozhodnutia, ktoré by mohli z nej vyplynúť, označiť za protichodné. Ak teda nebezpečenstvo odporujúcich si rozhodnutí nehrozí, článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru by sa s poukazom na už citovaný rozsudok Tatry nemal uplatňovať.

59 — Pozri bod 28 týchto návrhov.

122. Podľa môjho názoru je tento záver nevyhnutný i za predpokladu (opísaného vnútroštátnym súdom v jeho druhej prejudiciálnej otázke), ak žalované spoločnosti patria do tej istej skupiny a konajú rovnakým alebo obdobným spôsobom v súlade so spoločnou politikou, ktorú vypracovala len jedna z nich, čo by zakladalo tú istú faktickú situáciu.

123. Táto prípadná totožnosť či rovnorodosť skutkových situácií totiž žiadnym spôsobom neznižuje rozdiely v právnych situáciách vyplývajúcich zo súčasnej odlišnosti vnútroštátnych právnych úprav vzťahujúcich sa na porušovanie patentov.

124. Napokon, pokiaľ by sme pripustili, že sa článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru v takom prípade uplatní z dôvodu takej istej skutkovej situácie, nebolo by to podľa môjho názoru dostatočné z hľadiska cieľov uvedeného dohovoru, ktorými sú jednak posilnenie právnej ochrany osôb usadených v Spoločenstve a jednak právna istota.

125. Posilnenie právnej ochrany osôb usadených v Spoločenstve totiž znamená, že spoločné ustanovenia o právomoci, ktoré sú obsiahnuté v Bruselskom dohovore, umožnia „zároveň žalobcovi *ľahko* zistiť, na akom súde má podať žalobu, a žalovanému *primerane* predvídať, na akom súde môže byť žalovaný“ [60]. Súdny dvor k týmto pravidlám vyhlásil, že „môžu zaručiť *istotu*, pokiaľ ide o prerozdelenie právomoci medzi jednotlivé vnútroštátne súdy, ktoré by mohli o spore rozhodovať“ [61]. Jedine ustanovenia o právomoci spĺňajúce tieto požiadavky totiž môžu zabezpečiť dodržanie zásady právnej istoty, ktorá je podľa ustálenej judikatúry [62] jedným z cieľov Bruselského dohovoru.

126. V tomto zmysle Súdny dvor rozhodol, že „zásada právnej istoty vyžaduje, aby pravidlá právomoci, ktoré sa odlišujú od všeobecného princípu uvedeného v článku 2 Bruselského dohovoru, boli vykladané takým spôsobom, aby umožnili informovanému žalovanému rozumne predpokladať, na akom súde okrem súdov štátu jeho bydliska môže byť žalovaný“ [63].

60 — Pozri najmä rozsudky z 13. júla 1993, Mulox IBC, C-125/92, Zb. s. I-4075, bod 11; z 3. júla 1997, Benincasa, C-269/95, Zb. s. I-3767, bod 26; zo 17. septembra 2002, Tacconi, C-334/00, Zb. s. I-7357, bod 20; z 5. februára 2004, DFDS Torline, C-18/02, Zb. s. I-1417, bod 36, ako aj rozsudky Kronhofer, už citovaný, bod 20, a Owusu, už citovaný, bod 40.

61 — Pozri najmä rozsudky z 29. júna 1994, Custom Made Commercial, C-288/92, Zb. s. I-2913, bod 15; z 19. februára 2002, Besix, C-256/00, Zb. s. I-1699, bod 25, a Owusu, už citovaný, bod 39.

62 — Pozri najmä rozsudky zo 4. marca 1982, Effer, 38/81, Zb. s. 825, bod 6; Custom Made Commercial, už citovaný, bod 18; z 28. septembra 1999, GIE Groupe Concorde a i., C-440/97, Zb. s. I-6307, bod 23; Besix, už citovaný, body 24 až 26; zo 6. júna 2002, Italian Leather, C-80/00, Zb. s. I-4995, bod 51, a Owusu, už citovaný, bod 38.

63 — Rozsudok Owusu, už citovaný, bod 40 a citovaná judikatúra.

127. Podmieniť uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru existenciou spätosti žalôb s tou istou skutkovou situáciou podľa rozličných kritérií uvádzaných vnútroštátnym súdom by teda podľa mojej mienky nestačilo na zabezpečenie predvídateľnosti ustanovení o právomoci obsiahnutých v tomto dohovore.

128. Aj keby totiž žalované spoločnosti patrili do jednej a tej istej skupiny a spôsoby porušenia patentu, ktoré sa im vytýkajú, boli totožné alebo podobné, nie je pre žalobcu ani pre súd ľahké preukázať, že takéto konanie je výsledkom spoločného postupu uvedených podnikateľov alebo spoločnej politiky vymedzenej v rámci takejto skupiny.

129. Platí to o to viac, pokiaľ ide o určenie v snahe identifikovať „the spider in the web", akú úlohu zohrávajú jednotlivé spoločnosti pri vytváraní údajnej spoločnej politiky. Existuje vážne nebezpečenstvo, že sa táto otázka stane „semeniskom sporov" tým, že vyvolá početné rozpory medzi účastníkmi konania, a to aj medzi samotnými žalovanými. Opierať uplatňovanie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru o zásadu, podľa ktorej má právomoc súd, v ktorého obvode je usadená spoločnosť, ktorá hrala ústrednú úlohu pri vytváraní spoločnej politiky — príčiny vytýkaného porušenia patentu, by bolo podľa môjho názoru v rozpore s požiadavkami predvídateľnosti, resp. právnej istoty stanovenými Súdnym dvorom pre výklad ustanovení o právomoci zavedených predmetným dohovorom.

130. S ohľadom na všetky tieto úvahy sa domnievam, že sa článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru neuplatní v spore o porušenie európskeho patentu, v ktorom je žalovaných viacero spoločností usadených v rôznych zmluvných štátoch pre konanie, ktorého sa mali dopustiť na území každého z týchto štátov, a to ani za predpokladu, že by uvedené spoločnosti patriace do jednej a tej istej skupiny konali rovnakým alebo obdobným spôsobom či už v zhode, alebo v súlade so spoločnou politikou vypracovanou len jednou z nich.

131. Dosah ustanovení o výlučnej právomoci upravených v článku 16 bode 4 uvedeného dohovoru na riešenie sporov o porušovanie európskych patentov toto posúdenie len potvrdzuje. Práve tým sa budem v nadväznosti na moje poznámky o zmysle a dosahu prejudiciálnych otázok ďalej stručne zaoberať.

D — *Dosah ustanovení o výlučnej právomoci uvedených v článku 16 bode 4 Bruselského dohovoru na riešenie sporov o porušovanie európskych patentov*

132. Aj keby Súdny dvor v už citovanej veci GAT rozhodol, že sa článok 16 bod 4 Bruselského dohovoru neuplatní v spore o porušenie európskeho patentu, v ktorom je napadnutá platnosť patentu, tento článok by predsa len mal istý dosah na riešenie takéhoto sporu.

133. Ako totiž vidno v už citovanej veci Boston Scientific a i., v ktorej bol podaný a neskôr vzatý späť návrh na začatie prejudiciálneho konania [64], stáva sa, že konanie o neplatnosť európskeho patentu je začaté pred podaním žaloby pre porušenie tohto patentu alebo po ňom. Za takýchto okolností vedie úprava článku 16 bodu 4 nevyhnutne k rozštiepeniu sporu o tento patent, ktoré nemožno čo do spojitosti medzi žalobami preklenúť mechanizmom zakotveným v článku 22 Bruselského dohovoru.

134. Za predpokladu, že by konanie o neplatnosť európskeho patentu bolo začaté (na súdoch rôznych zmluvných štátov, pre ktoré bol patent udelený, v súlade s článkom 16 bodom 4 Bruselského dohovoru) pred podaním (v prípade viacerých žalovaných na súde podľa miesta bydliska niektorého z nich na údajnom základe článku 6 bodu 1 uvedeného dohovoru) žaloby pre porušenie tohto patentu, ku ktorému malo údajne dôjsť na území každého z týchto štátov [65], je teda veľmi pravdepodobné, že pokiaľ by námietka neplatnosti uvedeného patentu bola uplatnená ako prostriedok obhajoby, súd, na ktorom bola táto žaloba podaná (pokiaľ by mal na údajnom základe článku 6 bodu 1 právomoc, s čím však nesúhlasím), rozhodne v súlade s článkom 22 toho istého dohovoru o prerušení konania (do vynesenia rozhodnutí vo veci platnosti uvedeného patentu v každom z týchto zmluvných štátov), resp. sa prípadne vyhlási za súd, ktorý nemá právomoc na prejednanie sporu (ktorý by tak pripadol jednotlivým súdom, na ktorých bolo začaté konanie o neplatnosť uvedeného patentu).

135. Z toho vyplýva, že v takom prípade by uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru na účely koncentrácie sporu o porušenie európskeho patentu na súde podľa bydliska niektorého zo žalovaných, a tým pádom na účely zamedzenia prieťahom a nákladom súvisiacim s rozštiepením takéhoto sporu medzi súdy rôznych zmluvných štátov, nijako významne nepomohlo.

64 — Pozri bod 3 týchto návrhov.

65 — Tento predpoklad zodpovedá stratégii dobre známej pod názvom „torpédo" spočívajúcej v tom, že podnik, ktorý sa cíti byť ohrozený žalobou pre porušenie patentu, podnieti sám konanie o neplatnosť predmetného patentu v úmysle spomaliť priebeh prípadného konania o porušenie patentu.

136. Bolo by tomu tak aj v opačnom prípade, ak by žaloba pre porušenie európskeho patentu bola podaná (na súde podľa miesta bydliska niektorého zo žalovaných na údajnom základe uvedeného článku 6 bodu 1) — pre konanie, ku ktorému malo dôjsť na území každého z týchto zmluvných štátov, pre ktoré bol patent udelený — pred začatím konania o neplatnosť tohto patentu (na súdoch jednotlivých zmluvných štátov, pre ktoré bol patent udelený, a to v súlade s článkom 16 bodom 4 Bruselského dohovoru).

137. V danom prípade je tiež veľmi pravdepodobné, že súd, na ktorom bude žaloba podaná skôr (v spore o porušenie patentu, v rámci ktorého by bola uplatnená námietka neplatnosti predmetného patentu), rozhodne (pokiaľ by mal na údajnom základe článku 6 bodu 1 právomoc, s čím však nesúhlasím) o prerušení konania do vynesenia rozhodnutí vo veci platnosti tohto patentu, pričom súdy, ktoré budú spory o platnosť uvedeného patentu rozhodovať neskôr, sa nebudú môcť na základe článku 22 Bruselského dohovoru vyhlásiť za súdy, ktoré nemajú právomoc na prejednanie takýchto sporov, pretože podľa článku 16 bodu 4 tohto dohovoru majú na rozhodnutie o nich výlučnú právomoc.

138. Ani v tomto prípade by uplatnenie článku 6 bodu 1 Bruselského dohovoru na účely koncentrácie sporu o porušenie európskeho patentu na súde podľa miesta bydliska niektorého zo žalovaných, a tým pádom na účely zamedzenia prieťahom a nákladom súvisiacim s rozštiepením takéhoto sporu medzi súdy rôznych zmluvných štátov, nijako významne nepomohlo.

139. Tieto jednotlivé prípady jasne ukazujú na medze súčasného systému rozdelenia súdnej právomoci na rozhodovanie v sporoch o porušenie európskych patentov. Táto situácia sa však môže v budúcnosti zmeniť v nadväznosti na rokovania, ktoré prebiehajú v rámci Spoločenstva, ako aj na pôde Európskej patentovej organizácie.

E — *Ďalšie smerovanie, pokiaľ ide o ustanovenia o súdnej právomoci týkajúce sa sporov o porušovanie európskych patentov*

140. V súčasnej dobe sa vedú početné rokovania, ktorých snahou je centralizovať súdne spory o patenty.

141. Prvé rokovania sa uskutočnili na pôde Európskej patentovej organizácie v nadväznosti na konferenciu konanú

v Paríži v júni 1999. Pri tejto príležitosti bola ustanovená pracovná skupina, ktorej úlohou bolo vypracovať návrh dohody o zavedení súdneho systému pre európske patenty.[66] Práca tejto skupiny viedla vo februári 2004 k prijatiu návrhu takejto dohody, o ktorom sa malo rokovať na nasledujúcej medzivládnej konferencii.

142. V nadväznosti na tieto rokovania ako i na rokovania, ktoré už prebiehali v rámci Spoločenstva[67], Komisia vypracovala 1. augusta 2000 návrh nariadenia Rady o patente Spoločenstva.[68] Záujmom je zveriť Súdnemu dvoru rozhodovanie o všetkých sporoch o porušovanie a platnosť budúceho patentu Spoločenstva (ktorý by udeľoval EPÚ pre územie všetkých členských štátov Spoločenstva). Návrh rozhodnutia Rady o určení právomoci Súdneho dvora na rozhodovanie sporov vo veciach patentu Spoločenstva a návrh nariadenia Rady o zriadení Patentového súdu Spoločenstva a podávaní odvolaní na Súd prvého stupňa Európskych spoločenstiev boli v tomto smere predložené Komisiou koncom roku 2003.[69]

143. Pokiaľ ide o spory o porušenie európskych patentov, je podľa môjho názoru súčasný systém rozdelenia súdnej právomoci možné zlepšiť len v rámci týchto rokovaní.

144. Na záver všetkých týchto úvah je podľa mojej mienky potrebné na prejudiciálne otázky odpovedať tak, že článok 6 bod 1 Bruselského dohovoru sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatní v spore o porušenie európskeho patentu, v ktorom sú žalované viaceré spoločnosti usadené v rôznych zmluvných štátoch za skutky, ku ktorým malo dôjsť na území jedného alebo viacerých týchto štátov, a to ani za predpokladu, že tieto spoločnosti patriace k tej istej skupine konali rovnako alebo podobne v súlade so spoločnou politikou, ktorú vypracovala iba jedna z nich.

66 — Tento návrh dohody je prístupný na internetovej stránke EPÚ (http://www.european-patent-office.org/epo/epla/index_f.htm).

67 — Členské štáty sa uzniesli na dvoch medzinárodných dohodách, ktoré však nikdy nenadobudli účinnosť. Ide o dohovor 76/76/EHS o európskom patente pre spoločný trh podpísaný 15. decembra 1975 v Luxemburgu (Ú. v. ES L 17, 1976, s. 1) a dohodu 89/695/EHS v oblasti patentov Spoločenstva — v Luxemburgu 15. decembra 1989 (Ú. v. ES L 401, s. 1).

68 — Ú. v. ES C 337 E, 2000, s. 278.

69 — Pozri KOM(2003) 827, konečné znenie, resp. KOM(2003) 828, konečné znenie.

VI — Návrh

145. S ohľadom na všetky tieto úvahy navrhujem, aby Súdny dvor na prejudiciálne otázky, ktoré predložil Hoge Raad (Holandsko), odpovedal takto:

Článok 6 bod 1 Dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, zmeneného a doplneného Dohovorom z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, Dohovorom z 25. októbra 1982 o pristúpení Helénskej republiky, Dohovorom z 26. mája 1989 o pristúpení Španielskeho kráľovstva a Portugalskej republiky a Dohovorom z 29. novembra 1996 o pristúpení Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva, sa má vykladať v tom zmysle, že sa neuplatní v spore o porušenie európskeho patentu, v ktorom sú žalované viaceré spoločnosti usadené v rôznych zmluvných štátoch za skutky, ku ktorým malo dôjsť na území jedného alebo viacerých týchto štátov, a to ani za predpokladu, že tieto spoločnosti patriace k tej istej skupine konali rovnako alebo podobne v súlade so spoločnou politikou, ktorú vypracovala iba jedna z nich.